

Huvudman

Stiftelsen Bollnäs Bibelcenter
Org. Nr. 886500-9610

Beslut

Datum 2026-03-27
Dnr SI 2023:6785
Sida 1 (8)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Edenskolan i Bollnäs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 9 april 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen inledde hösten 2023 en tillsyn av Edenskolan i Bollnäs kommun. Skolinspektionen har i beslut den 11 mars 2024 förelagt Stiftelsen Bollnäs Bibelcenter att senast den 30 augusti 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister vid Edenskolan rörande lärare och betygssättning. Vidare tilldelade Skolinspektionen Stiftelsen Bollnäs Bibelcenter en anmärkning rörande allsidighet, saklighet och vetenskaplig grund.

Skolinspektionen har den 9 april 2025 gjort en uppföljning av tidigare beslut och förelagt Stiftelsen Bollnäs Bibelcenter att senast den 11 augusti 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister vid Edenskolan rörande att undervisningen ges av legitimerade och behöriga lärare samt anställning av lärare.

Stiftelsen Bollnäs Bibelcenter har den 11 augusti 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Den 3 september 2025, 20 januari 2026 och 24 februari 2026 har huvudmannen inkommit med kompletteringar.

Den 9 september 2025 utökades pågående tillsyn till att även omfatta en prövning av Stiftelsen Bollnäs Bibelcenters ekonomiska förutsättningar.

Skolinspektionen har i samband med uppföljningen genomfört intervjuer med lärare. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. anställningsbevis, annonser och lärarlegitimationer. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Stiftelsen Bollnäs Bibelcenter har följt föreläggande och om påtalade brister har avhjälpats. Skolinspektionen har även tagit ställning till om Stiftelsen Bollnäs Bibelcenter har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Motivering av beslutet

Undervisningen ges av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i tidigare beslut den 9 april 2025 förelagt huvudmannen att se till att undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare, om lärarna inte omfattas av något av undantagen från dessa krav.

Huvudmannen har den 11 augusti 2025 redovisat vidtagna åtgärder och inkommit med kompletterande information den 3 september 2025, 20 januari 2026 och 24 februari 2026. Som en del av redovisningen har huvudmannen, bland annat, inkommit med underlag i form av annonsering av lärare, anställningsavtal och lärarlegitimationer.

Huvudmannen uppger i redovisningen att de i augusti 2025 anställde en behörig lärare som skulle undervisa i ämnena matematik, engelska, biologi, fysik, kemi, geografi, samhällskunskap, historia, religion, musik, svenska och svenska som andraspråk i årskurserna 4–6, i ämnena samhällskunskap, historia och religionskunskap i årskurserna 7–9 samt idrott och hälsa i årskurserna 1–6. Läraren är sjukskriven och huvudmannen uppger att frånvarons varaktighet inte kunnat fastställas. Tre av skolans lärare som saknar legitimation vikarierar i lärarens ämnen och rekrytering av behörig vikarie har påbörjats i februari 2026. Huvudmannen uppger att de behöriga lärare som sökt har kallats till intervjuer och att rekryteringsprocesserna är pågående.

Huvudmannen uppger i redovisningen att de lärare som är obehöriga bedriver undervisning med stöd av 2 kap. 18 § skollagen och att rekryteringsförsök kommer att fortsätta tills tjänsterna är tillsatta med legitimerade och behöriga lärare. Huvudmannen har gjort rekryteringsförsök både via annonsering hos Arbetsförmedlingen, sociala medier och skolans webbplats samt aktiv rekrytering genom direkt kontakt med behöriga lärare. Under hösten 2025 och fram till början av 2026 har huvudmannen även utvecklat en egen rekryteringsplattform, vilken används i huvudmannens egna kanaler för publicering av lediga tjänster och mottagande av ansökningar.

Elever i årskurs 1–3 undervisas av lärare som saknar legitimation i ämnena svenska, engelska, svenska som andraspråk och musik.

Elever i årskurs 7–9 undervisas av lärare som saknar legitimation i ämnena musik, biologi, kemi, geografi, engelska och idrott och hälsa.

Elever i årskurs 1–6 undervisas av lärare som saknar legitimation i ämnena matematik, idrott- och hälsa, fysik, kemi och biologi.

Elever i årskurs 1–9 undervisas av lärare som saknar legitimation i ämnena teknik, geografi, samhällskunskap, historia och religion.

Elever i årskurs 4–6 undervisas av lärare som saknar legitimation i ämnena musik, svenska som andraspråk och engelska.

Elever i årskurs 6–9 undervisas av lärare som saknar legitimation i ämnena hem- och konsumentkunskap, moderna språk tyska och moderna språk spanska.

Elever i årskurs 3–9 undervisas av en lärare som saknar legitimation i ämnet slöjd.

Elever i årskurs 7–9 undervisas i ämnet matematik av en lärare som är behörig för den undervisning som bedrivs.

Elever i årskurs 4–9 undervisas i ämnet bild av en lärare som är behörig för den undervisning som bedrivs.

Huvudmannen har redovisat följande rekryteringsförsök.

Huvudmannen har annonserat efter en legitimerad lärare som ska undervisa i årskurs 1–3 i juli 2025. Huvudmannen uppger att en behörig lärare sökte tjänsten men tackade nej. Ytterligare två behöriga lärare sökte. De hade dock redan anställning vid en annan skola från höstterminen 2025 vid ansökningstillfället men var tvungna att söka jobb under sommaren på grund av krav från Arbetsförmedlingen. Av huvudmannens redovisning framgår det att läraren som för närvarande undervisar i svenska och svenska som andraspråk för årskurs 1–3 under vårterminen 2025 genomfört kursen svenska med didaktisk inriktning I och under höstterminen 2025 kursen svenska med didaktisk inriktning II. Läraren genomför för närvarande sin sista termin av ämnesstudier inom VAL och kommer att få en ämneslärarexamen i svenska för årskurs 7–9.

Huvudmannen har annonserat efter en lärare som kan undervisa i ämnet musik i årskurs 1–9 i juli 2025. En behörig lärare sökte tjänsten men valde på grund av familjeangelägenheter att inte genomföra byte av arbete- och bostadsort.

Huvudmannen har annonserat efter en lärare som kan undervisa i de naturorienterade ämnena (NO) och teknik för årskurs 7–9 men huvudmannen uppger att ingen behörig lärare sökte tjänsten.

Huvudmannen har annonserat efter en lärare som kan undervisa i ämnena engelska i årskurs 4–9 och moderna språk spanska i årskurs 6–9. En behörig lärare anställdes i engelska för årskurs 4–6 samt den lärare som för närvarande undervisar i engelska i årskurs 7–9 och moderna språk spanska

i årskurs 6–9. Läraren började arbeta i augusti 2025. Läraren har en ämneslärarexamen, med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i ämnena engelska och moderna språk spanska, och inväntar sin lärarlegitimation.

Huvudmannen har annonserat efter en lärare som kan undervisa i ämnet hem- och konsumentkunskap för årskurs 6–9 i juli 2025 men ingen lärare med behörighet sökte tjänsten. Läraren som för närvarande undervisar i hem- och konsumentkunskap i årskurserna 6–9 har gjort det sedan i januari 2025.

Huvudmannen har annonserat efter en lärare som kan undervisa i ämnet idrott- och hälsa i årskurs 4–9 i juli 2025. En behörig lärare för årskurs 1–6 anställdes. En behörig lärare sökte även för årskurs 7–9 men denne återkopplade aldrig på huvudmannens försök till kontakt.

Huvudmannen har annonserat efter en lärare som kan undervisa i ämnet moderna språk tyska i årskurserna 6–9 i juli 2025 men ingen behörig lärare sökte tjänsten.

Huvudmannen har annonserat efter en lärare som kan undervisa i ämnet slöjd i årskurs 3–9 i juli 2025 men ingen behörig lärare sökte tjänsten.

Huvudmannen har annonserat efter en lärare som kan undervisa i ämnena svenska och SO i årskurs 7–9 och en lärare som kan undervisa i årskurs 4–6 i juli 2025. Huvudmannen anställde en behörig lärare i augusti 2025.

Vidare framgår det att huvudmannen har annonserat efter lärare i februari 2026 som kan undervisa i årskurs 1–3, årskurs 4–6, årskurs 4–6 i ämnet svenska som andraspråk, årskurs 6–9 i ämnena moderna språk tyska och hem- och konsumentkunskap, årskurs 3–9 i ämnet slöjd, årskurs 7–9 i ämnena teknik, musik, de samhällsorienterande ämnena (SO), NO, idrott- och hälsa, svenska samt svenska som andraspråk. Huvudmannen uppger att de behöriga lärarna som sökt har kallats till intervju och att det pågår en rekrytering.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får som huvudregel bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. Enligt bestämmelsens andra stycke

får en sådan person bedriva undervisning under högst ett år i sänder.
(2kap. 18 § första stycket skollagen)

Om det saknas en lärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare bedriva undervisningen, under förutsättning att denna person har tillräcklig kompetens och är lämplig för det. Finns det ingen sådan person inom huvudmannens organisation bör huvudmannen göra ansträngningar för att rekrytera en legitimerad och behörig lärare. Visar det sig sedan saknas sökande med legitimation och rätt behörighet får en annan lärare tillfälligt bedriva undervisningen. (Prop. 2010/11:20 s. 84 f.)

Skolinspektionens bedömning

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att elever på Edenskolan läsåret 2025/2026 fortsatt ges undervisning i nästan alla ämnen av lärare som saknar legitimation. Endast i ämnena matematik i årskurs 7–9 och bild i årskurs 4–9 undervisar lärare som är behöriga för den undervisning som bedrivs.

Utifrån vad huvudmannen angett i sin redovisning beror detta på att en lärare som anställdes i augusti 2025 blivit sjukskriven på obestämd tid och att huvudmannen trots annonsering inte lyckats rekrytera lärare med legitimation och rätt behörighet till de lärartjänster som huvudmannen bedömt behövs på Edenskolan läsåret 2025/2026. Av utredningen framkommer dock att huvudmannen har vidtagit, och fortsätter vidta, åtgärder för att tillgodose att eleverna vid skolenheten i så stor utsträckning som möjligt undervisas av behöriga lärare.

Skolinspektionen konstaterar att skollagen medger möjligheten att, i fall då det inte finns någon lärare med rätt utbildning tillgänglig, i stället använda sig av lärare som är lämpliga och utbildade även om dessa saknar rätt ämnesbehörighet. Skolinspektionen vill dock, i sammanhanget, påminna om att regelverket medger denna möjlighet enbart för en begränsad period, upp till högst ett år. Skolinspektionen förutsätter att Stiftelsen Bollnäs Bibelcenter fortsätter vidta åtgärder för att tillgodose att elever i så stor utsträckning som möjligt ges undervisning av behöriga lärare.

Skolinspektionen gör med anledning av ovanstående bedömningen att det inte framkommer annat än att huvudmannen har vidtagit de åtgärder som Skolinspektionen har förelagt dem att vidta. Ärendet avslutas därför i denna del.

Anställning av lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i tidigare beslut den 9 april 2025 förelagt huvudmannen att se till att undervisande lärare är anställda hos huvudmannen.

Huvudmannen har den 11 augusti, 3 september 2025, 20 januari 2026 och 24 februari 2026 redovisat vidtagna åtgärder. Som en del av redovisningen har huvudmannen inkommit med samtliga lärares anställningsavtal. Av anställningsavtalen framgår det att lärarna är anställda hos huvudmannen.

Huvudmannen uppger i redovisningen att ingen undervisning vid skolan bedrivs genom entreprenadavtal och att samtliga lärare är anställda direkt av huvudmannen. Av intervju med den lärare som tidigare varit anställd på konsultbasis via sitt eget företag framkommer det att läraren nu har en tillsvidareanställning.

Rättslig reglering

Med entreprenad avses i skollagen att en huvudman sluter avtal med någon annan om att denne ska utföra utgifter inom utbildning eller annan verksamhet som huvudmannen ansvarar för enligt skollagen. Ett avtal om entreprenad får endast slutas under de förutsättningar som anges i 23 kap. skollagen (23 kap. 2 § skollagen).

Uppgifter som avser undervisning i lovskola, bedömning av nyanlända elevers kunskaper, modersmålsundervisning eller studiehandledning på modersmålet får överlämnas till en annan huvudman inom skolväsendet på entreprenad inom grundskolan (23 kap. 9, 12 och 14 §§ skollagen). Andra uppgifter än dessa och som inte är hänförliga till undervisning får överlämnas till en enskild fysisk eller juridisk person på entreprenad inom grundskolan (23 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Huvudmannens ekonomiska förutsättningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i utredningen tagit del av uppgifter om huvudmannens ekonomiska förutsättningar. Huvudmannen har i ärendet inkommit med årsredovisning för 2024 samt revisionsberättelse, resultat- och balansrapport för perioden den 1 januari 2025 till och med 31 juli 2025, utdrag från skattekontot för perioden 1 juli 2022 till och med den 22 september 2025, uppgift om antalet elever höstterminen 2024 och 2025. Vidare har huvudmannen inkommit med kompletterande svar och redogörelser i skrivelse den 23 september 2025 samt den 21 och 28 januari 2026. Skolinspektionen har i ärendet även inhämtat en kreditupplysning.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket skollagen lämnas om den enskilde bland annat har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

I 26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen (2010:800) anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 §.

I förarbetena till skollagen anges att kravet på ekonomiska förutsättningar gäller under hela den tid då verksamheten bedrivs. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. Det kan bli aktuellt att ingripa mot en aktör om ekonomin kraftigt försämras, till exempel genom vikande elevunderlag eller att aktörens tillgångar minskar, på ett sådant sätt att det påverkar förutsättningarna att bedriva en verksamhet av godtagbar kvalitet enligt lagar och andra föreskrifter. Om verksamheten visar ett underskott bör det vägas in om det finns fonderade eller andra medel, exempelvis en bankgaranti, tillgängliga för att hantera underskottet. En prognos som visar att det finns förutsättningar att inom skäligen tid nå ett överskott kan också vara en indikation på att kravet är uppfyllt. Vidare anges att om en tillsynsmyndighet konstaterar att det finns risk att verksamheten inom en nära framtid kommer att gå i konkurs bör detta vara ett skäl att ingripa mot verksamheten (prop. 2017/18:158 s. 50 och 122).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Stiftelsen Bollnäs Bibelcentrum brutit mot bestämmelserna när det gäller huvudmannens ekonomiska förutsättningar. Ärendet ska därför avslutas.

Skolinspektionen vill uppmärksamma huvudmannen på att det är av vikt att verksamheten bär sina kostnader över tid och att kravet på ekonomiska förutsättningar gäller under hela den tid då verksamheten bedrivs.

X Anna Bergqvist

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Bergqvist

X Charlotte Rosengren

Föredragande
Signerat av: Charlotte Rosengren